

Uchwała Nr 147/2018
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 22 marca 2018 r.

w sprawie wniosku Uniwersytetu Warszawskiego o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku „filologia romańska” prowadzonym na Wydziale Neofilologii na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim

Na podstawie art. 52 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. z 2017 r. poz. 2183, z późn. zm.) Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej uchwala, co następuje:

§ 1

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej, uwzględniając opinię Zespołu Odwoławczego, uznało, iż wyjaśnienia i dokumenty przedstawione we wniosku Uniwersytetu Warszawskiego o ponowne rozpatrzenie sprawy oceny programowej na kierunku „filologia romańska” prowadzonym na Wydziale Neofilologii na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim **nie uzasadniają zmiany oceny pozytywnej** wyrażonej w Uchwale Nr 47/2018 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 25 stycznia 2018 r.

W Uchwale Nr 47/2018 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej wskazano, iż kryteria: program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia i kadra prowadząca proces kształcenia otrzymały ocenę w pełni, wobec powyższego, zgodnie z warunkami przyznawania ocen określonymi w Statucie PKA, uwzględniającymi stopień spełnienia poszczególnych kryteriów oceny programowej, nie zaistniały przesłanki do wydania oceny wyróżniającej.

Stanowisko Uczelni

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelnia zwróciła się o ponowną analizę wyjaśnień zawartych w odpowiedzi na raport z wizytacji oraz o zmianę oceny na ocenę wyróżniającą.

W odniesieniu do kryterium 2 program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia, zespół oceniający sformułował następujące zalecenia:

1. Zaleca się polepszenie archiwizacji prac etapowych i egzaminacyjnych poprzez opatrzenie prac zbiorczymi wnioskami umożliwiającymi doskonalenie sposobów kształcenia w kolejnych latach.
2. Zaleca się skuteczne wyjaśnianie studentom przyczyn otrzymania określonych ocen częściowych, zwłaszcza przy pracach pisemnych.
3. Zaleca się dostosowanie liczby praktyk dydaktycznych na II stopniu studiów do obowiązujących standardów kształcenia nauczycieli.
4. Zaleca się organizację dodatkowych spotkań i konsultacji z osobami odpowiedzialnymi za przebieg praktyk zawodowych, tak aby wyjaśnić wszelkie wątpliwości studentów w tym zakresie.
5. Zaleca się zmianę kolejności realizacji następujących modułów *Analiza tekstu literackiego* i *Wstęp do literaturoznawstwa* w grupie realizującej zaawansowany kurs języka francuskiego.

6. Zaleca się wprowadzenie do programu studiów I stopnia większej liczby modułów z zakresu tłumaczeń specjalistycznych.
7. Zaleca się dostosowanie funkcjonalności i informacji zawartych w systemie USOS o liczbie osób studiujących na danym roku, tak aby dostępna liczba miejsc w poszczególnych grupach zajęć odpowiadała rzeczywistej liczbie studentów kierunku *Filologia romańska*,
8. Zaleca się zmniejszenie grup ćwiczeniowych, tak aby liczba studentów, uczestniczących w tych samych zajęciach, umożliwiała zdobywanie zakładanych efektów kształcenia.
9. Zaleca się umożliwienie korzystania z procedury potwierdzania efektów uczenia się zdobytych poza formalnym systemem studiów dla profilu metodycznego.

Odnosząc się do powyższych zaleceń Wnioskodawca:

ad 1. deklaruje stopniowe wdrożenie procedury opracowanej po uwzględnieniu zalecenia PKA. Wprowadzana procedura obejmuje analizy ilościowe i jakościowe, konsultacje, dyskusje, jak również konfrontowanie opinii nauczycieli i studentów. Jednocześnie Wnioskodawca wskazuje na unikatowy i pionierski charakter działań remediacyjnych stosowanych dotychczas w Instytucie Romanistyki UW, o czym zdaniem Wnioskodawcy decydują następujące czynniki: zakres prowadzonych badań, ich regularność oraz stosowanie różnorodnych metod i narzędzi badawczych. Jako przykłady podano (1) analizę procentową semestralnych i końcowych wyników studentów, prowadzoną od roku akademickiego 2015/2016 oraz (2) prace naukowe przekładające się na doskonalenie kształcenia w zakresie literatury francuskiej i frankofońskiej;

ad 2. stwierdził, iż od kilku lat stosowany jest znany studentom system punktacji prac pisemnych. Nauczyciele przeprowadzają też regularne konsultacje. Od roku akademickiego 2013/2014 stosowane są wspólne kryteria oceny dla przedmiotów wchodzących w skład Praktycznej nauki języka francuskiego. Dokonane zmiany polegały na ujednoliceniu zasad dyżurów pracowników oraz wprowadzeniu w roku akademickim 2017/2018 nowej formuły egzaminu i zaliczenia przedmiotów Historia literatury francuskiej oraz Konwersatorium literaturoznawcze. Wnioskodawca deklaruje, iż wykładowcy będą zachęcać studentów do korzystania z możliwości konsultacji;

ad 3. zadeklarował, iż na posiedzeniu Rady Naukowej Instytutu Romanistyki UW w dniu 7 listopada 2017 r. przedstawione zostaną programy studiów drugiego stopnia, w których zwiększona zostanie liczba obowiązkowych praktyk dydaktycznych do 120 godzin;

ad 4. zapewnił, iż osoba odpowiedzialna za przebieg praktyk zawodowych odbywa regularne dyżury, a zastrzeżenia nie były zgłaszane do Dyrekcji Instytutu. Ponadto regulamin praktyk jest dostępny na stronie internetowej. Wnioskodawca deklaruje, iż ustali możliwe źródła zastrzeżeń sformułowanych w *Raporcie z wizytacji*.

ad 5. Podkreślił, iż zmiana kolejności realizacji modułów Analiza tekstu literackiego i Wstęp do literaturoznawstwa w grupie realizującej zaawansowany kurs języka francuskiego, została dokonana Uchwałą Senatu UW z 2015 r. (nie podano numeru, dokładnej daty, ani treści Uchwały). Obecnie, zgodnie z zaleceniem Wstęp do literaturoznawstwa jest realizowany na I roku studiów pierwszego stopnia, a Analiza tekstu literackiego na II roku;

ad 6. poinformował, iż decyzja o zmniejszeniu w programie studiów pierwszego stopnia liczby modułów z zakresu tłumaczeń specjalistycznych, wynika z przeprowadzonej w Instytucie Romanistyki UW dyskusji na temat możliwości językowych i potrzeb obecnych studentów. Obecnie prowadzone są rozmowy z Uniwersytetem w Lille na temat wydawania wspólnych dyplomów licencjackich, przy czym należy podkreślić, iż tłumaczenia polsko-francuskie i francusko-polskie są specjalnością tamtejszej Uczelni i jej doświadczenia pozwalającą na dostosowanie wymiaru zajęć tłumaczeniowych do możliwości językowych studentów;

ad 7. wyjaśnił, iż na Uniwersytecie Warszawskim obowiązuje system rocznego rozliczania studentów, co może powodować rozbieżności między liczbą studentów przewidzianą w USOSie a faktyczną liczbą uczęszczających na zajęcia. Rejestracja internetowa jest monitorowana i nie było przypadku uniemożliwienia chętnym studentom realizacji przedmiotu. W miarę możliwości finansowych i kadrowych zwiększana jest, stosownie do potrzeb, liczba grup lub miejsc w grupie. Wnioskodawca zadeklarował też dalsze działania w celu poprawy obecnej sytuacji;

ad 8. wskazał, iż przypadki zbyt licznych grup są wyjątkiem raczej niż regułą i dotyczą wyłącznie grup I roku studiów pierwszego stopnia w semestrze zimowym. Przedstawiono dane liczbowe: grupy zajęciowe to 13-15 osób, seminaria licencjackie – 10 osób, seminaria magisterskie – 7 osób;

ad 9. stwierdził, iż zalecana procedura jest stosowana od wielu lat.

Zdaniem Wnioskodawcy ocenę wyróżniającą uzasadniają następujące elementy programu kształcenia i sposobów monitorowania możliwości osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia:

- przeprowadzanie anonimowych ankiet wśród studentów rozpoczynających i kończących cykl kształcenia oraz analizowanie wyników tych ankiet i doskonalenie kształcenia na ich podstawie,
- rozbudowany program studiów z rekordową liczbą zajęć z Praktycznej nauki języka francuskiego,
- duża liczba zajęć do wyboru,
- regularność w zakresie monitorowania stopnia realizacji zakładanych efektów kształcenia poprzez łączenie jakościowych i ilościowych narzędzi badawczych.

Stanowisko Prezydium PKA

W świetle złożonych wyjaśnień można stwierdzić, że Uczelnia podjęła bądź zadeklarowała podjęcie działań naprawczych, które mają charakter dość standardowy i trudno je uznać za wyróżniające. We wniosku odwoławczym Uczelnia nie przedstawiła żadnych nowych wyjaśnień i dokumentów potwierdzających realizację uprzednio deklarowanych działań i ich projakościowego znaczenia, które przemawiałyby za podniesieniem oceny. Tym samym **nie ma podstaw do zmiany oceny kryterium 2.**

Kwestionując ocenę kryterium 4 (Kadra prowadząca proces kształcenia) Wnioskodawca podniósł, iż w ankietach ewaluacyjnych zajęć prowadzonych przez pracowników Instytutu Romanistyki UW dominują oceny bardzo dobre i dobre. W latach 2016-2017 troje pracowników otrzymało wyróżnienia za wybitne osiągnięcia w pracy dydaktycznej przyznane przez studentów Uniwersytetu Otwartego (dwie osoby) oraz przez Rektora UW (jedna osoba). Wnioskodawca podkreślił, iż absolwenci pozostają w kontakcie ze swoją Alma Mater, co dowodzi ich zadowolenia ze studiów i kontaktów z kadrami dydaktyczną. O osiągnięciach

naukowych kadry dydaktycznej świadczy, zdaniem Wnioskodawcy, przyznana Wydziałowi Neofilologii UW kategoria A w ocenie parametryzacyjnej. Wnioskodawca ogólnie wspomina o publikacjach, wyjazdach na konferencje i organizacji konferencji, jak również o włączaniu studentów do pracy badawczej. Nauczyciele prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku starają się podnosić swoje kompetencje dydaktyczne poprzez utrzymywanie kontaktu z żywym językiem. Poświęcają też czas wolny od pracy na organizowanie, poza murami Uczelni, spotkań i promocję kultury francuskiej i frankofońskiej wśród studentów, a także wśród uczniów - nie tylko w Warszawie, ale i w regionie. Wnioskodawca podkreślił także korzystną proporcję pracowników dydaktycznych i naukowo-dydaktycznych do liczby studentów (1:9.45) i pracowników naukowo-dydaktycznych do liczby studentów (1:11).

Stanowisko Prezydium PKA

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Uczelni nie przedstawiła nowych faktów, które pozwoliłyby stwierdzić, iż działalność naukowa Instytutu Romanistyki UW przekłada się na wybitne osiągnięcia studentów lub absolwentów na forum krajowym lub międzynarodowym. Wyjaśnienia Uczelni nie dają **podstaw do zmiany oceny kryterium 4.**

We wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy Prezydium PKA nie znalazło uzasadnienia do zmiany oceny kryteriów *Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia* i *Kadra prowadząca proces kształcenia*, wobec czego nie zaistniały przesłanki do zmiany oceny pozytywnej ustalonej Uchwałą Nr 47/2018 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 25 stycznia 2018 r. oraz terminu kolejnej oceny wyznaczonej na rok akademicki 2023/2024.

§ 2

Uchwałę Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymują:

1. Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
2. Rektor Uniwersytetu Warszawskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY
POLSKIEJ KOMISJI AKREDYTACYJNEJ

Krzysztof Diks